

szövetség A JÖVŐÉRT

KOLOZSVÁRI KONGRESSZUS
2019. FEBRUÁR 22-23.

BESZÁMOLÓ

a 2017-es Zilahi Kongresszuson
elfogadott stratégiai döntések
megvalósításáról

1. Gyermekközpontú, minőségi oktatás

- Az elmúlt években felhalmozódott oktatási gondok nagy részét törvénymódosítások útján igyekeztünk rendezni. Sikerült elérni, hogy az állam garantálja a bölcsődei oktatás finanszírozását, biztos alapot szolgáltatva a bölcsődék személyzetének bérezésére.
- Megszavaztuk a tankönyvkiadást szabályzó új törvényes keretet: ezentúl a specifikus magyar tankönyveket - a történelem, a magyar nyelv és irodalom, a vallás, a zene, törvényesen is magyar pedagógusok és szakemberek készítik, ellenőrzik és véleményezik. Továbbá bevezettük, hogy külön tételsor szerint vizsgálhatnak a magyar diákok, a 2021-es kisérettségivel kezdődően.
- 2011 óta létezik törvény a létrehozásáról, de csak 2018 végén fogadták el azt a miniszteri rendeletet, amely megalapította a kisebbségi pedagógus-továbbképző központot Nagyváradon. Idén az intézmény megkezdte működését.
- Elértük, hogy, nem szüntethetnek meg magyar osztályokat az RMDSZ beleegyezése nélkül, és azt is, hogy a magyar tanítók megkapják a plusz órákért járó többletjuttatást.
- Többek között a mi kezdeményezésünkre a diákok gyakorlatra jelentkezhetnek, ennek keretében pedig nem csak az állami ösztöndíj jár nekik, hanem attól a cégtől is kapnak ösztöndíjat, ahol gyakorlatoznak. Ezután a diák, amennyiben úgy dönt, alkalmazottként ugyanott folytathatja a munkát, ahol gyakorlatozott. A cég munkaszerződést ajánlhat számukra már a gyakorlatság ideje alatt.
- Aktualizáltuk, a tapasztalatok alapján javítottuk a megyei oktatási terveket. A Kolozs és Maros megyei állandósult, a többi megyében a tervek szerint alakul az évi beiskoláztatás, az óvodai és bölcsődei szükséges helyek előrejelzése, a támogatáspolitikák kalibrálása.
- **A konzultációt kiterjesztettük az oktatásszervezésben részt vevő pedagógusok köréről a szülői képviseletre**, az iskolai pszichológusokra, illetve a diákképviseletre is: ők állandó segítséget nyújtanak számunkra helyzet- és véleményfelmérés céljából, viszonylag rövid átfutási idő alatt.
- 2017-től legfelső szinten a távlati tennivalókról, esetenként a sürgősen kezelendő esetekről az RMDSZ Ügyvezető Elnöksége, az Oktatási Főosztály, az illetékes parlamenti képviselők, az államtitkár és a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége által alkotott **országos oktatási szakbizottság** dönt.
- A szülői bizottságok, az egyház és a szakmai szervezetek bevonásával mára már **jól működő konzultációs hálózat** alakult ki a különféle törvénymódosítások előkészítésére. Az oktatás jogi problémáinak közvetlen feltárására szántunk négy regionális oktatási fórumot (Marosvásárhely, Szamosújvár, Zilah, Brassó).
- Külső szakértők bevonásával aktualizáltuk a **veszélyeztetett iskolák**, a megszűnés határára került oktatási helyszínek kataszterét, illetve adatlapját.
- Széleskörű tankönyvpályázatunk révén **40 olyan tankönyv megírását** támogattuk közel **300 ezer lejjel**, amelyet hatodik osztályig használhatnak a tanítók - ebből 6 román nyelvkönyv.

- A Communitas Alapítvánnyal tízezres nagyságrendben adunk ki évről évre, mára már **akkreditált speciális munkafüzeteket**: 18.450, kétnyelvű térképeket tartalmazó földrajz-, 2600 kétnyelvű történelem-, és 2500 irodalomtörténeti atlaszt juttattunk el az iskolákba.

2. Kisebbségi jogaink védelme és bővítése

- Kezdeményeztük a 215-ös helyi közigazgatásról szóló törvény módosítását, amely **20%-ról 10%-ra csökkentette** volna az anyanyelv-használati küszöböt, illetve kiterjesztette volna a dekoncentrált intézményekre, az egészségügy és igazságügy területeire, amelyet 2017 őszén visszautasított a parlament.
- **Magyarul beszélő bírák és ügyészek kihelyezését szorgalmaztuk**, azokon a településeken, ahol a kisebbség számaránya eléri a húsz százalékot. Jelenleg csak ott részesülnek előnyben a magyar nyelvet ismerő bírák és ügyészek versenyvizsga után, ahol a magyarok számaránya eléri az 50 százalékot. Javaslatunk kiterjesztette volna ezt az előírást a bírói és ügyészi gyakorlatokra is, azonban 2017 őszén a parlamenti bizottság elutasította kezdeményezésünket.
- A parlament által 2018 nyarán elfogadott új Közigazgatási Törvénykönyv előírásaiba sikerült bevinni a **megszerzett nyelvhasználati jogok visszavonásának tilalmát**, a prefektusi hivattal és más, minisztériumoknak alárendelt helyi közintézményekkel történő kommunikációra való kiterjesztését, a kétnyelvű formanyomtatványok kötelező használatát, valamint az utcák, terek, parkok kétnyelvű feliratozását. A törvénykönyvet alkotmányellenesnek nyilvánították, újratárgyalásra visszakerült a parlamentbe.
- Folyamatosan tájékoztatjuk a külföldi szakértőket. **Árnyékjelentéseket** és háttéranyagokat nyújtottunk be azt követően, hogy a román állam letette jelentéseit a különböző nemzetközi egyezmények betartásáról.
 - 2016: árnyékjelentés a Kisebbségvédelmi Keretegyezmény alkalmazásáról és a Kisebbségi és Regionális Nyelvek Chartájának alkalmazása kapcsán. Az árnyékjelentéseket követően személyes találkozókra is sor került, ahol naprakész adatokkal egészítettük ki a korábban benyújtott árnyékjelentéseket.
 - Személyesen és írásban tájékoztattuk az ECRI (rasszizmus elleni egyezmény) szakértői testületét, illetve az EBESZ (Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet) kisebbségi ügyekért felelős főbiztosát a magyarságot érintő fontosabb visszaélésekről.
- **Az RMDSZ Ügyvezető Elnöksége 2017 végén teljes körű felmérést készített a magyar nyelvhasználat gyakorlati alkalmazásáról** olyan települések önkormányzatainál, ahol a magyarság aránya meghaladja 20%-ot. A felmérés eredménye egyértelmű, az anyanyelvhasználat jelentős mértékben elmarad a lehetőségekhez képest.
 - A helyi tanácsüléseken az érintett önkormányzatok 57 százalékában használják az anyanyelvet (ez Székelyföldön 91, Partiumban 50, Közép-Erdélyben 46, a szórványmegyékben csupán 19 százalék).
 - Azokban a tanácsokban, ahol az RMDSZ többségben van, a tanácsosok 88 százaléka használ anyanyelvet a tanácsüléseken.

- Az érintett önkormányzatok 28 százaléka használ magyar vagy kétnyelvű típusnyomatványokat. Ez a szám azonban ott sem haladja meg az 50 százalékot, ahol a tanácsosok, illetve a lakosság túlnyomó része is magyar anyanyelvű.

3. Gazdaságfejlesztés, vállalkozók támogatása

- A romániai magyarság szülőföldön maradásának és egzisztenciális biztonságának egyik legfontosabb feltétele a fenntartható gazdasági fejlődés és munkahelyteremtés. 2016-ban született meg az a gazdaságfejlesztési stratégia, amely Románia különböző régióira fogalmaz meg fejlesztési prioritásokat. 2017-ben hoztuk létre a Pro Economica Alapítványt, amely lebonyolítja az erdélyi gazdaságfejlesztési programot - elsőként a Maros-mezőségi gazdák és vállalkozók pályázhattak. Ezt 2018-ban a Kolozs-Beszterce-Mezőség falvaira, 2019-ben pedig Székelyföldre is kiterjesztettük.
 - A Maros-mezőségi gazdaságfejlesztési program keretében 68 kis- és közepes vállalkozás eszközbeszerzésére 2 millió 800 ezer lejt folyósítottak. 375 pályázó között közel 18 millió lejt osztottak szét mezőgazdasági gépek, illetve tenyészállatok beszerzésének támogatására, továbbá 70 magánszemély igényelt támogatást földmérési és földhivatali tulajdonjogot bejegyző jogi eljárásra.
 - A Kolozs-Beszterce-Mezőség programban összesen 490-en pályáztak. A támogatási igény mintegy 23 millió lejt.
 - 2018-ban nagyberuházások támogatására - mezőgazdasági termelés, termékek feldolgozásához kapcsolódó beruházások - 125 millió lejt irányoztunk elő.
- A 30/2018 sz. törvényt úgy módosítottuk, hogy a kis- és közepes vállalkozások nem regionális, hanem megyei szinten adózhatnak.
- Támogattuk, hogy az állami költségvetésből havi 2250 lejjel egy évig finanszírozzák azokat a cégeket, amelyek frissen, középiskolát vagy egyetemet végzett fiatalokat alkalmaznak. 2018-tól érvényben van ez a rendelkezés.
- A Magyar Ifjúsági Értekezlettel (MIÉRT) partnerségben három alkalommal szerveztük meg mintegy 150 fiatal részvételével a **Vállalkozz rá!** konferenciát azzal a céllal, hogy a meghívott szakértők konkrét, gyakorlati példák révén segítsék a kezdő vállalkozókat cégük fejlesztésében. Az is célunk, hogy erősödjön a hazai vállalkozók közötti hálózat, eredményesebben működjön a tapasztalatcsere.
- Fiatal vállalkozószövetségek alakultak Hargita, Maros és Kovászna megyében. Létrehoztuk a **Fiatal Vállalkozók Tanácsát**, azt a közösséget, amely tanácsokkal, információval, programokkal, törvénykezési valamint közigazgatási intézkedésekkel tudja segíteni a fiatal erdélyi magyar vállalkozókat és a vállalkozó kedvű fiatalokat.
- Az elmúlt két évben növeltük a Communitas Alapítvány által nyújtott támogatást olyan fiatal gazdák, vállalkozók és pedagógusok számára, akik szakmai képzésekre, illetve szakmai kiállításokon való részvételükre kértek segítséget.

4. Közösségépítő kezdeményezések, programok

- A közösség-szervezők hálózatba szervezése érdekében felmértük a Magyar házak jogi helyzetét, ingatlan- és eszközállományát, programkínálatát; munkatársi körének, valamint más intézményekben dolgozó munkatársak számára akkreditált képzést szerveztünk négy alkalommal, összesen hét csoportban. A programban partnerünk a Nemzeti Művelődési Intézet és az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE).
- A RMDSZ Nőszervezete **2017-ben indította el a nők elleni erőszak ellenes kampányát**, amelynek jelentős eredményei voltak mind a törvénymódosítás, mind pedig a tájékoztatás, tudatosítás szintjén. **Sikerült bevezetni az azonnali sürgősségi távoltartási rendeletet, 6000 diákot elérni az iskolai tájékoztatók által,** és létrehozni a magyar nyelvű www.nееem.ro honlapot, amelyen az érintettek további információkhoz juthatnak.
- Az RMDSZ Nőszervezete több jótékonysági koncertet szervezett: 15 ezer ember hozzájárulásának köszönhetően mintegy 170 ezer lejt sikerült összegyűjteni, amelyet közösségi ügyek támogatására fordítottunk: a családon belüli erőszak megelőzésére, fogyatékkal élő gyerekek terápiás kezelésére, leukémiás és látássérült gyerekek társadalmi beilleszkedését segítő tevékenységekre, lelkisegély-szolgálat elindításának támogatására.
- **Örökségünk Őrei.** 2012-es indulása óta mintegy 3000 diák fedezte fel és mutatta be épített örökségünket itthon és Európában egyaránt. A program új szintre lépett: **a tanügyminisztérium felvette országos versenynaptárába,** így az első hivatalosan elismert örökségvédelmi vetélkedővé vált Romániában. Idén mintegy 600 diák fog részt venni a programban.
- **Szájkaraté** – éles kérdések, őszinte válaszok. Elsősorban olyan fiatalokat szólít meg, akiknek véleményük és bátorságuk van kérdezni. A MIÉRT tagszervezeteinek szervezésében Marosvásárhelyen, Kolozsváron, Székelyudvarhelyen, Nyárádszeredában, Szászrégenben került sor több órás politikai kérdezz-felelekre. Bebizonyosodott, szükséges, hiánypótló kezdeményezés, új környezetet teremt a valós párbeszédre.
- Az elmúlt két évben szorosabbra fűztük az RMDSZ és a Magyar Középiskolák Országos Szövetsége, a **MAKOSZ** közötti kapcsolatot. Három Diákönkormányzati Szabadegyetemet (DÖK-SZAB), négy Közéleti Diák- és Ifjúsági Akadémiát (KÖDAK), három Országos Képzéshétvégét (OKH) és két Médiaatalálkozót támogattunk anyagilag és képzésekkel egyaránt – ezeken több mint **1300 diák** vett részt.
- A Mathias Corvinus Collegiummal (MCC) és a Magyar Ifjúsági Értekezlettel partnerségben elindítottuk az **Erdélyi Politikai Iskolát**, amely színvonalas képzések révén gyakorlatias politikai tudással látja el azokat az érdeklődő erdélyi fiatalokat, akik hosszú távon saját közösségük alakítói, véleményformálói kívánnak lenni. Az első évfolyam (23 fiatal) 2018-ban fejezte be a képzést, a második csoport (22 résztvevővel) a következő hónapokban vesz részt a három helyszínen (Kolozsvár, Bukarest, Budapest) zajló programban.
- A Communitas Alapítvány tíz éve azért hozta létre a Sportolimpiát, hogy közelebb hozza egymáshoz a sportkedvelő diákokat, és felhívja a fiatalok figyelmét a mozgás, az egészséges

életmód, a sportszerű megmérettetés fontosságára, a közösség és csapatszellem erejére. Ez a rendezvényünk évről évre az egyik legsikeresebb. A legutóbbi Sportolimpián 28 iskolából 550 diák és 50 tornatanár vett részt.

- A Communitas Alapítvány 2018-as költségvetéséből összesen 1858 pályázatot támogatott, több mint 4 és fél millió lej értékben. Fiatalok részére közel 1 millió lejt folyósított (ifjúsági programok, alkotói ösztöndíjak, felsőoktatási szakmai gyakorlat), mintegy 700 beérkezett pályázat alapján.

5. 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában

Románia 2018-ban ünnepelte megalakulásának századik évfordulóját – nekünk, erdélyi magyaroknak ez az év a kisebbségi lét századik évfordulóját jelentette. Tavaly arra fektettük a hangsúlyt, hogy megmutassuk közösségünk értékeit és értékes tagjait, mindazt, amivel mi, erdélyi magyarok hozzájárultunk Erdély és Románia fejlődéséhez. A projektet az Iskola Alapítvány égisze alatt, a Bethlen Gábor Alap támogatásával szerveztük. A romániai magyarok elmúlt száz évről tízrészes, havi rendszerességgel szervezett előadás-sorozatra került sor, az adott időszak meghatározó történészeinek előadásában. Erdély hat városában összesen 58 előadást tartottak.

- Kolozsváron és Marosvásárhelyen két **szakmai konferenciát** szerveztünk, amely az 1918–45, valamint az 1945–89 közötti időszak a magyar kisebbség szempontjából releváns folyamatait mutatta be.
- **Magyarok Romániában – száz év történelem dokumentumfilm sorozat:** eddig 4 részt mutatunk be több erdélyi városban, további 3 következik.
- Az Erdélyi Magyar Televízióval közösen készítettünk a **Kincsesládánk, Erdély** elnevezésű 11 részből álló műsorsorozatot, amely felkutatta és megmutatta az erdélyi magyar kulturális értékek, hagyományok, épített örökség kiemelkedő helyszíneit.
- **ezer100.ro** néven gyűjtő weboldalt működtetünk. A portálon több mint 70 interjú és riport jelent meg, amelyekben az évfordulóhoz kapcsolódó témát, személyiséget mutatnak be a szerzők. A weboldal mellett saját facebook-oldalt is létrehoztunk.
- **A kolozsvári magyar kultúra száz éve** – Participatív kiállítás Kolozsváron. A kezdeményezés különlegessége abban állt, hogy a tárlat anyaga folyamatosan bővült a kolozsvári emberek javaslataival: olyan személyiségeket javasoltak, akik kolozsváriként hírnevet szereztek, kimagaslót alkottak, kiérdemelték a közösség elismerését.
- Felkutattuk nagyjainkat: az **Arcképcsarnokban** 100 olyan személyiséget mutatunk meg, akik életükkel, életművükkel hozzájárultak Erdély fejlődéséhez, akik maradandót alkottak és öregbítették Erdély hírnevét.
- **Războiul de 100 de ani.** A román közösség számára létrehoztunk online platformokat, amelyeknek célja a tájékoztatás és a tudatosítás volt könnyed, tabukat döntő tartalmakkal.

- Programsorozatunk keretében a **Communitas Alapítvány** drámapályázatot hirdetett **100 év a lépcsőházban** címmel, ahová 14 pályamunka érkezett be. Az első három helyezett pénzjutalomban részesült, amit a Magyar Dráma Napja alkalmából szervezett gálán adtunk át. További pályázatokat írtunk ki rendezvényekre, színházi, vagy egyéb kulturális előadásokra, konferenciákra. 250 ezer lejjel **112 helyi és 11 országos program** szervezését támogattuk.

6. Nemzetközi érdekérvényesítés

- Az elmúlt két évben az RMDSZ megerősítette és bővítette külföldi kapcsolatait: jelenlétünk és véleményünk fontos, az erdélyi magyar közösség törekvései támogatásra találnak egyre több nemzetközi véleményformálónál.
- **Minority SafePack.** Vállaltuk, hogy Erdélyből 250 ezer aláírást gyűjtünk össze. Ez sikerült. Közel másfél millió európai állampolgár mondta ki, hogy a kisebbségek helyzete közel sem tekinthető megoldottnak, az uniónak köteleznie kell tagállamait a kisebbségi jogok betartására.
- **TransylvaniaNow.** Külföldi célközönség számára angol nyelvű, Erdélyről szóló portált indítottunk. A transylvanianow.com része az RMDSZ nemzetközi kommunikációjának: jelen van közösségi portálokon és heti hírlevél-szolgálat keretében is tájékoztat. Hetente 15 hír, 1 blog-bejegyzés, 1 videó jelenik meg az oldalon. A weboldalt indulása óta közel 40 ezren, a Facebook-oldalt több mint 3 ezren követik.

7. Tudás alapú szervezet, erősödő Szövetség

- 2018-tól összesen 5 helyszínen szerveztünk képzést Félidőben címmel a helyi tisztségviselőink számára közösségfejlesztés, uniós pályázati lehetőségek, nyilvános szereplés, anyanyelvhasználat a közigazgatásban, illetve GDPR témákban.
Hangsúlyt fektettünk a képzésre, a tapasztalatok, szakértői ismeretek átadására: 22 munkatársunk 114 képzést tartott az Ügyvezető Elnökség, területi szervezeteink, vagy partnereink által szervezett tréningeken. A Robert Schuman Intézettel és a Kós Károly Akadémia Alapítvánnyal közösen két nemzetközi képzést szerveztünk Kolozsváron. Közel 50 RMDSZ-es kolléga vett részt belföldi és külföldi politikai továbbképzőkön politikai kommunikáció, kampánymenedzsment, illetve a közösségi médiát érintő témák kapcsán.
- Nő az esély! A Nőszervezettel 3 városban, közel 100 olyan fiatal nőnek szervezetünk képzést, akik nem tagjai a szervezetnek, de dolgozni akarnak a közösségükért. A képzéseken közösségépítő projekteken is dolgoztak a résztvevők – ezek közül öt program megvalósulását támogatja az RMDSZ.
- Létrehoztunk egy internetes platformot (oot.rmdsz.ro/torvenymodositojavaslatok), ahol önkormányzati képviselőink könnyedén elérik az őket érintő, aktuális törvénykezdeményezéseket -

módosító javaslataikat időben eljuttathatják a képviselőkhez, szenátorokhoz, akik ezeket figyelembe véve hozhatják meg döntéseiket.

- A megújult önkormányzati weboldal (oot.rmdsz.ro) segíti a választott önkormányzati és a parlamenti képviselőink munkájának összehangolását, a gyors információcserét és tervezést.
- **Erdélystat.ro** - Erdélyre és a romániai magyar közösség helyzetére vonatkozó statisztikai adatok, illetve erdélyi intézmények tárháza. Az új honlapunk célja, hogy a gyakran nehezen begyűjthető adatokat megkeresse, értelmezze és megjelenítse. Hasznos forrásként szolgál a közpolitikai, illetve társadalomszervezési döntések megalapozásához.
- **Szolidaritási alap.** Azért indítottuk el, hogy **támogassuk azokat a helyi vezetőinket, akiket közösségi jogaink érvényesítéséért bírságoltak meg.** A kezdeményezés Erdély-szintű mozgalmá nőtte ki magát: hat hónap alatt több mint 117.000 lej gyűlt össze. Ebből az összegből fedezzük a székely zászló kitűzéséért kapott bírságokat Szovátán és Nyárádszeredában.

